

کالبدشناسی لگن

همراه با نکات بالینی و کاربردی

(به انضمام سؤالات علوم پایه دوره های مختلف)

« ویژه دانشجویان رشته های مختلف پزشکی »

(ویرایش دوم)

تألیف :

دکتر صغری بهمن پور

استاد گروه علوم تشریح دانشکده پزشکی شیراز

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز

سرشناسه: بهمن پور، صغری، ۱۳۳۰-

عنوان و نام پدید آور: کالبدشناسی لگن همراه بانکات بالینی و کاربردی (به انضمام سوالات علوم پایه دوره‌های مختلف) ویژه دانشجویان رشته‌های مختلف پزشکی / تألیف صغری بهمن پور.

وضعیت ویراست: ویراست ۲.

مشخصات نشر: شیراز: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۲۹۴ ص: مصور، جدوا.

شابک: ۲-۹۹-۶۸۷۴-۹۶۴-۹۷۸-۸۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یاداشت: کتابنامه.

یاداشت: نمایه.

موضوع: لگن خاصره - کالبدشناسی

موضوع: لگن خاصره - (مؤن‌ها و نرین‌ها) (عالی)

شناسه افزوده: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

رده بندی کنگره: ۶۱۱/۹۶۴-۱۳۹۰-۲-۹۶۴-۹۷۸-۸۰۰۰۰

رده بندی دیویی: ۶۱۱/۹۶

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۴۳۸۵۹۴

کالبدشناسی لگن

همراه بانکات بالینی و کاربردی (به انضمام سوالات علوم پایه دوره‌های مختلف)
(ویرایش دوم)

تألیف: دکتر صغری بهمن پور

مدیر تولید: دکتر سعید نعمتی

ناشر: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز

حروف چینی: فاطمه کشاورزی - پرویز قشنگ‌زاده صفحه آرای: زهرا صارمی نژاد

لیتوگرافی و چاپ و صحافی: پرواز شیراز

(ویرایش دوم) چاپ اول: ۱۳۹۰ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۲-۹۹-۶۸۷۴-۹۶۴-۹۷۸-۸۰۰۰۰ ISBN: 978-964-6874-99-2

آدرس: شیراز - بلوار کریمخان زند - ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - اداره انتشارات دانشگاه

تلفن: ۰۷۱۱-۲۱۲۲۲۲۳ تلفن و دورنگار: ۰۷۱۱-۲۳۵۱۸۶۵

پست الکترونیکی: Nashr@sums.ac.ir آدرس اینترنتی: <http://Nashr.sums.ac.ir>

اعضای شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز

به ترتیب حروف الفبا

دکتر محمد هادی ایمانیه

دکتر حمید رضا پاکشیر

دکتر محمد رضا پنجه شاهین

دکتر علیرضا چوبینه

دکتر محمد حسین دباغ منش

دکتر محمود سوید

دکتر فرخنده شریف

دکتر نسرین شکرپور

دکتر منیژه عبدالهی

دکتر مهرداد عسکریان

فاطمه علیشاهیان

دکتر علی کشتکاران

دکتر حبیب الله گل فشان

دکتر سلیمان محمدی سامانی

دکتر فخرالدین مصباح اردکانی

دکتر رامین میری

دکتر سعید نعمتی

کربدین فضل و سرنام کرکالت بریم
شهران با دز پشینه آلوده خویش
قد رقت ارشاد دل و کاری نکند
بس خجالت که ازین حاصل اوقات بریم

نهال علم پزشکی هنگامی در کشتی علم ریشه دواند که بشر خود را شناخت و برای رفع مشکلات خویش چاره اندیشید. دستاں پر توان انسان های فرهیخته رفته رفته آن را به درخت تنومندی مبدل ساخت که بر سرتاسر گیتی سایه افکند. برای دسترسی به این درخت باید شاخه اش را که تکیه گاهی است برای پاهای ناتوان آدمی، شناخت. از آنجا که میوه های هر شاخه اش مرهمی بود بر زخم بیماران، به تدریج در طول تاریخ حامیانی یافت و هر روز بر بارتر از گذشته به حیات خود ادامه داد و محکم تر و استوارتر گردید. آناتومی که یکی از شاخه های این درخت تنومند است، هر برگش ریشه در اصالتی الهی دارد و نوای دل انگیز «معرفت الله» را زمزمه کند.

علمی که در کلام گهربار حضرت محمد (ص)، هم طراز و هم کنار علم الادیان و علم جانشها آورده شده است:

« العلم علمان: علم الابدان، علم الادیان »

بنا به کلام ابن رشد فیلسوف و طبیب معروف « من اشتغل بالتشریح از داد ایماناً بالله » دانش آناتومی که جز اندیشیدن در ساختار بدن نیست، می تواند انسان خاکی را از معرفت النفس به معرفت الحق برساند. امید است که با این نگرش در راه خطیر علم آموزی با گام هایی استوارتر به پیش برویم.

پیش نویس این کتاب در ابتدا شامل چند فصل از مطالب مربوط به کالبد شناسی «لگن» بود، که جهت تدریس دانشجویان گروه های پزشکی مورد استفاده قرار گرفت. تشویق و دلگرمی این عزیزان دانش پژوه مرا بر آن داشت تا تمام مطالب را یک جا جمع آوری نموده و پس از تصحیح، تکمیل و تدوین به عنوان هدیه ای کوچک تقدیم آنها گردد، تا شاید پاسخگوی گوشه ای از محبت آن عزیزان باشد، چرا که استاد معرفت مولانا می فرمایند:

آب دیار اگر توان کشید
هم به قدر مشکلی باید کشید

و اما در این کتاب:

سعی شده است در انتهای هر فصل نکات بالینی گنجانده شود. علاوه بر این در پایان کتاب نیز یک فصل به طور جداگانه به مسائل بالینی و شرح حال بیماران اختصاص داده شده است، زیرا چنانچه دانشجویان نکات

بالینی و تشریحی را همراه با شرح حال بیمار همزمان با هم مطالعه نمایند، درک مطالبی که به ظاهر خشک و کسل کننده به نظر می آیند، آسان تر گردد.

در انتخاب تصاویر کتاب سعی شده است که تا حد امکان از شکل های ساده استفاده شود و از انتخاب تصاویر شلوغ و پیچیده که درک مطالب را مشکل می نماید، اجتناب گردیده است.

نظر به اینکه نیاز به مطالب جدید و به روز بودن اطلاعات و دست یابی به تازه های علمی نقاط مختلف جهان در علم پزشکی اجتناب ناپذیر می باشد، سعی گردیده است اصطلاحات لاتین و فارسی همزمان بکار گرفته شود تا کاربرد بیشتری داشته باشد.

با توجه به اینکه لگن در امتداد ناحیه شکمی قرار دارد، ساختمان جدار شکمی و ارتباط آن با ناحیه لگنی مورد بررسی قرار گرفته است، تا بتوان بین مطالب مربوط به هم ارتباط منطقی و ذهنی برقرار نمود و دانشجویان نیز در پایان مطالب بتوانند پاسخگوی پرسش های بیشتری باشند.

بار دیگر خداوند را سپاس می گویم که توفیق این خدمت را به بنده ارزانی داشت و کتاب حاضر با عنایت خداوند و همت دانشجویان و همکاری بزرگوارانی تهیه شده است که بر خود واجب می دانم از مساعدت و همکاری فرد فرد آنها تشکر و سپاسگزاری نمایم.

در ابتدا از معاونت محترم پژوهشی و اعضای محترم شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز که زمینه چاپ و انتشار کتاب را فراهم نمودند و سپس از خانم ها دکتر مریم نژاد نیک و دکتر بهار قدیری فراز دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که مقدمات اولیه تالیف این کتاب را باعث گردیدند، از سرکار خانم کارگران به خاطر همکاری صمیمانه ایشان در ویرایش کتاب، از همکاران ارزشمند و بزرگوارم آقایان دکتر محمدرضا نام آور و سعید کربلایی دوست که در مطالعه و ویرایش علمی این کتاب صبورانه و صادقانه مرا یاری نمودند، کمال تقدیر و تشکر و سپاس را دارم. بدیهی است بدون همکاری و همدلی این عزیزان گردآوری مطالب این کتاب با کیفیت مطلوب امکان پذیر نمی شد. در پایان ارزوی توفیق خدمت برای همه آن عزیزان را از خداوند خواستارم.

دکتر بهمن پور

خداوند متعال را شاکرم که بار دیگر توفیقی را به من عطا فرمود تا بتوانم کتابی را که در چاپ اول در اختیار دانش پژوهان گذارده ، به لحاظ این که به عنوان کتاب درسی دانشجویان رشته های مختلف پزشکی برگزیده شده اکنون در ویرایش دوم با دیدگاهی جدید مجدداً به آن عزیزان عرضه نمایم.

اینجانب به مناسبت تجدید چاپ این کتاب که تألیف آن به ۱۱ سال پیش برمی گردد، مروری بر مطالب آن را بر خود لازم شمرده تا درجه انطباق آن را با وضع کنونی نیازهای علمی دانشجویان رشته های پزشکی معلوم شود . لذا ویرایش جدید با تصاویر جدیدتر و قابل فهم تر از پیش تهیه گردیده و تجدید نظر در مطالب آن با بهره مندی از نگرش و اعمال نظرات تمامی مدرسين و اساتید محترم که این کتاب را به عنوان مرجع تدریس جهت دانشجویان رشته های مختلف اعم از پزشکی، مامایی و کارشناسی ارشد در نظر گرفته اند و همچنین اساتید محترم هیئت داوران مورد تصحیح و تدوین مجدد قرار گرفته است.

در این ویرایش سعی شده است تا اشکالات و نقایص چاپ اول مرتفع، در بعضی از مباحث تغییراتی اعمال و مطالبی جدید در بخش هایی از آن اضافه گردیده است . به طور مثال جهت تفهیم و درک بهتر اعصاب لگن ، این بخش مجدداً بازنویسی و بعضی مباحث آن به آخر فصول مربوطه منتقل گردیده است.

امید است اکنون که کتاب حاضر با ویرایش مجدد و باز نویسی اساسی تغییر یافته است بتواند بیش از پیش مورد استفاده عزیزان دانشجو و همکاران گرامی قرار گیرد. اینجانب همچون گذشته و در همه حال نیاز به نظرات ارزشمند خوانندگان نکته سنج دارم.

در پایان بر خود لازم می دانم از معاونت محترم تحقیقات و فناوری جناب آقای دکتر غلامرضا حاتم، اساتید گرامی هیئت داوران و اعضای محترم شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز و به خصوص آقای دکتر سعید نعمتی ریاست محترم آن اداره و همکاران عزیزم که کوشش و کمک های پیدریغ مبذول داشته اند تشکر نمایم.

همچنین از همکاری آقای پرویز قشنگ زاده در حروف چینی بعضی از فصول کتاب و نیز طراحی جلد، کمال تشکر و سپاس را دارم و از خانم ها فاطمه کشاورزی و زهرا صارمی نژاد که در حروف چینی و صفحه آرایی زحماتی را متقبل نموده اند، صمیمانه قدردانی و تشکر محبت آمیز تقدیم نمایم.

دکتر بهمن پور

تابستان ۱۳۹۰

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول
۱	حفره لگنی
	فصل دوم
۴۳	جدار لگن
	فصل سوم
۹۹	احشاء لگنی
	فصل چهارم
۱۴۷	دستگاه تناسلی مرد
	فصل پنجم
۱۸۳	دستگاه تناسلی زن
	فصل ششم
۲۳۱	میان دو راه
	فصل هفتم
۲۵۹	مسائل بالینی و کاربردی
	فصل هشتم
۲۶۷	سوالات علوم پایه مربوط به لگن
۲۸۳	منابع
۲۸۷	واژه یاب